

**A GAZDÁLKODÓ SZERVEZETEK ALAPÍTÁSÁNAK ÉS A GAZDÁLKODÓ
SZERVEZETEK BEN VALÓ RÉSZESEDÉS SZERZÉSÉNEK SZABÁLYAI A
SEMMELWEIS EGYETEMEN**

Budapest 2014. szeptember 25.

A Semmelweis Egyetem (továbbiakban: Egyetem) Szenátusa

- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.),
- a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.),
- a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.),
- az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) és a végrehajtására kiadott 368/2011 (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.),
- az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény,
- az állami vagyonnal való gazdálkodásról szóló 254/2007. (X.4.) Korm. rendelet,
- a nemzeti vagyronról szóló 2011. évi CXCVI. törvény,
- a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény, továbbá
- a kutatás-fejlesztésről és a technológiai innovációról szóló 2004. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Innovációs törvény)

alapján az alábbi Szabályzatot (a továbbiakban: Szabályzat) alkotja:

1. §

A szabályzat hatálya

(1) A szabályzat tárgyi hatálya az Nftv. 86. §-a felhatalmazása alapján gazdálkodó szervezetek alapítására, illetve gazdálkodó szervezetben történő részesedés szerzésére terjed ki. A jelen szabályzat értelmezése ill. alkalmazása során az alapítás illetve részesedés szerzés alatt mind a közvetlen, mind a közvetett tulajdonszerzést is érteni kell.

(2) A szabályzat személyi hatálya az Egyetem valamennyi szervezeti egységére és közalkalmazottjára kiterjed.

2.§.

Az alapításra vonatkozó általános szabályok

Az Nftv. 88.§ (1) bekezdése szerint az állami felsőoktatási intézmény által alapított gazdasági társaság alapítására, a részesedésszerzésre, működésére és vezető tisztségviselőinek a felelősségére az állami részesedéssel működő gazdasági társaságokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(1) Az Egyetem az irányítását, felügyeletét ellátó szerv vezetője útján kezdeményezheti az MNV Zrt-nél gazdálkodó szervezet alapítását, abban részesedés vagy további részesedés szerzését.

A kezdeményezésben be kell mutatni a gazdálkodó szervezet alapításának indokait, a más módon történő feladatellátás előnyeit és azt, hogy a piacra lépés nem jár versenytorzító hatással.

Az MNV Zrt dönt valamely állami vagyonelem gazdálkodó szervezet részére történő nem pénzbeli hozzájárulásként vagy más módon történő rendelkezésre bocsátásáról.

(2) Az Egyetem a kincstárnál vezetett fizetési számlájának egyenlege, valamint a költségvetési év végén keletkezett előirányzat maradványa, illetve az Nftv-ben meghatározott gazdasági társaságtól kapott osztaléka terhére, tulajdonosi joggyakorló szervezet jóváhagyásához nem kötött döntésével zártkörűen működő részvénytársaságot vagy korlátolt felelősségű társaságot (a továbbiakban: intézményi társaság) alapíthat, illetve ezekben szerezhethet részesedést.

Az Egyetem csak olyan intézményi társaságot hozhat létre, illetve olyan intézményi társaságban szerezhethet részesedést, amely nem sérti az érdekeit. Nem hozható létre intézményi társaság az Egyetem alapfeladatainak ellátására, kivéve a szervezéssel összefüggő tevékenységet.

(3) Az Egyetem olyan gazdasági társaságot hozhat létre, illetve olyan társaságban szerezhethet részesedést, amelyben felelőssége nem haladja meg a vagyoni hozzájárulásának mértékét, az osztalékból való részesedése pedig nem lehet annál kisebb arányú.

(4) Ha az egyetem szellemi alkotás jogosultja, azt nem pénzbeli hozzájárulásként intézményi társaság tulajdonába adhatja, a szellemi alkotás üzleti célú hasznosítása céljából hasznosító vállalkozást hozhat létre. A szellemi alkotás hasznosítására létrehozott, illetve működtetett intézményi társaságra egyebekben az Innovációs Törvényt valamint a jelen Szabályzat 6. §-ban foglaltakat kell alkalmazni.

3.§.

Az alapításra vonatkozó részletes szabályok

(1) Az Egyetem egyszemélyes vagy többszemélyes gazdálkodó szervezetet alapíthat, illetve ilyenben szerezhethet részesedést.

(2) Az alapítást, illetve részesedés szerzését az Egyetem szervezeti egységei vagy közalkalmazottai kezdeményezhetik.

(3) A létrehozásra irányuló szándék előterjesztés formájában kerülhet a Tulajdonosi Tanács elé. A Tulajdonosi Tanács a rektor által meghívott személyekből álló konzultatív testület.

(4) Az előterjesztésnek tartalmaznia kell:

- előzmények ismertetését, létrehozásának indokait,
- a gazdálkodó szervezet alapításának szakmai és költséghatékonysági indokait,
- a létrehozandó szervezet tevékenységi körét,
- az alapítási dokumentumoknak (alapító okiratának, alapszabályának, társasági szerződésének) a tervezetét,
- az egyetem likviditására gyakorolt hatását,
- 3 éves előzetes üzleti tervét.

(5) Az üzleti terv minimálisan tartalmazza a következőket:

- vezetői összefoglaló,
- az alapítani vagy fejleszteni kívánt gazdasági társaság általános bemutatása,
- az iparág bemutatása, piac áttekintése
- a termékek, szolgáltatások vagy azok ki- vagy továbbfejlesztésének bemutatása,
- értékesítési terv, marketing terv,
- pénzügyi terv,
- a vezetőség bemutatása,
- kockázatok és azok kezelése,
- exit lehetőségek.

(6) Az előterjesztést a rektor részére kell benyújtani, aki az előterjesztést a gazdasági főigazgatóval és az Egyetem gazdasági társaságokért felelős jogi szakértőjével véleményezteti, akik ellenőrzik a kötelező tartalmi elemek meglétét, és a gazdasági és jogi szempontok figyelembevételével kialakítják álláspontjukat a rektor által az ügyben összehívott Tulajdonosi Tanácsülés időpontjáig.

(7) Nonprofit gazdasági társaság alapítására vonatkozó előterjesztést az Egyetem csak különös méltánylást indokló esetben támogat. Az előterjesztés vizsgálata során különösen hangsúlyos figyelmet kapnak az egyetemi szintű szakmai, a gazdaságossági és megtérülési szempontok.

(8) Gazdasági társaságban többségi részesedést el nem érő tulajdonszerzésre vonatkozó előterjesztést az Egyetem csak különös méltánylást indokló esetben támogat. Az előterjesztés vizsgálata során különösen hangsúlyos figyelmet kapnak az egyetemi szintű szakmai, a gazdaságossági és megtérülési szempontok.

(9) A gazdálkodó szervezet alapítására, részesedés szerzésére irányuló előterjesztés csak a Tulajdonosi Tanács véleményének kikérésével, annak csatolásával terjeszthető a Szenátus elé.

(10) Az Nftv. 12.§ (1) bekezdés gc) pontja értelmében a Szenátus a fenntartó egyetértésével dönt:

„gazdálkodó szervezet alapításáról, gazdálkodó szervezetben részesedés szerzéséről, gazdálkodó szervezettel történő együttműködésről”

(11) A Szenátusi határozat, - nem intézményi társaság alapítása esetén az MNV Zrt jóváhagyása - alapján a rektor végrehajtja az alapításra, a részesedésszerzésre és a tulajdonosi joggyakorlásra vonatkozó döntéseket.

4.§.

Módosítás, cégbejegyzés

(1) A társaság cégnevének, székhelyének, telephelyének, fióktelepének és a főtevékenységet nem érintő tevékenységi köreinek módosításáról a Tulajdonosi Tanácsot tájékoztatni kell, egyébként a társasági szerződés módosításának menetére az alapításra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(2) Az intézményi társaság alapítását az alapító okirat közjegyzői okiratba foglalásától vagy ügyvédi vagy jogtanácsosi ellenjegyzésétől számított 30 napon belül be kell jelenteni a nyilvántartó bíróságnak. Ha a társaság alapítása hatósági engedélyhez kötött, a bejelentést a jogerős engedély kézhezvételétől számított 15 napon belül kell teljesíteni.

(3) Az alapítási dokumentumokat az Egyetem gazdasági társaságokért felelős jogi képviselője készíti el és látja el ellenjegyzésével, továbbá a cégbejegyzési valamint a későbbiekben a változásbejegyzési eljárásokban az Egyetem képviselőjében eljár.

5.§

A gazdálkodó szervezetek működésének szabályai

(1) Az Egyetem által alapított, illetve részvételével működő gazdálkodó szervezettel kapcsolatos tulajdonosi jogokat a rektor gyakorolja. A tulajdonosi jogok gyakorlását a rektor az Nftv. 13.§ (3) bekezdése szerint átruházhatja. Az átruházott tulajdonosi jog tovább nem ruházható.

(2) A gazdálkodó szervezet alapításakor a vezető tisztségviselőket, a felügyelőbizottság tagjait, valamint a könyvvizsgálót ki kell jelölni. Az intézményi társaság felügyelőbizottságába egy tagot az MNV Zrt jogosult delegálni.

(3) A gazdálkodó szervezetek működésének részletes szabályait a vonatkozó jogszabályok és az azok alapján készített alapító okirat, társasági szerződés tartalmazza.

(4) Az Egyetemet, mint korlátolt felelősségű társaság tagját, a korlátolt felelősségű társaságnak a tag javára történő kifizetések céljából felosztható és a taggyűlés vagy alapító által felosztani rendelt saját tőkéjéből a törzsbetétek arányában meghatározott összeg (a továbbiakban: osztalék) illeti meg. Osztalékra az a tag jogosult, aki az osztalékfizetésről szóló döntés meghozatalának időpontjában a korlátolt felelősségű társasággal szemben a tagsági jogok gyakorlására jogosult. A tag osztalékra a már teljesített vagyoni hozzájárulása arányában jogosult. A korlátolt felelősségű társaság taggyűlése vagy (egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság esetén) alapítója az osztalékfizetésről a beszámoló elfogadásával egyidejűleg határoz.

(5) Korlátolt felelősségű társaság taggyűlése vagy az alapítója két, egymást követő beszámoló elfogadása közötti időszakban osztalékkelőleg fizetéséről határozhat, ha

- a) közbenső mérleg alapján megállapítható, hogy a korlátolt felelősségű társaság rendelkezik osztalék fizetéséhez szükséges fedezettel;
- b) a kifizetés nem haladja meg az utolsó beszámoló szerinti üzleti év könyveinek lezárása óta keletkezett eredménynek a megállapított, illetve a szabad eredménytartalékkal kiegészített összegét; és
- c) a korlátolt felelősségű társaságnak a helyesbített saját tőkéje a kifizetés folytán nem csökken a törzstőke összege alá.

Osztalékékezőleg fizetésére az ügyvezető tesz javaslatot. Az ügyvezető javaslatához a felügyelőbizottság jóváhagyása szükséges. Ha az osztalékékezőleg kifizetését követően elkészülő éves beszámolóból az állapítható meg, hogy osztalékfizetésre nincs lehetőség, az osztalékékezőleget a tagok kötelesek visszafizetni.

6.§

A gazdasági társaságok vezető tisztségviselőire vonatkozó szabályok

- (1) A gazdasági társaság irányításával kapcsolatos olyan döntések meghozatalára, amelyek nem tartoznak a tagok vagy az alapító hatáskörébe, egy vagy több vezető tisztségviselő vagy a vezető tisztségviselőkből álló testület jogosult.
- (2) A vezető tisztségviselő a társaság ügyvezetését a gazdasági társaság érdekeinek elsődlegessége alapján önállóan látja el. E minőségében a jogszabályoknak, a létesítő okiratnak és a társaság legfőbb szerve határozatainak van alávetve. A vezető tisztségviselőt a társaság tagja nem utasíthatja, és hatáskörét a legfőbb szerv nem vonhatja el.
- (3) Egyszemélyes gazdasági társaságnál az egyedüli tag az ügyvezetésnek utasítást adhat, amelyet a vezető tisztségviselő köteles végrehajtani.
- (4) A vezető tisztségviselő ügyvezetési feladatait személyesen köteles ellátni.
- (5) A gazdasági társaság ügyvezetését a vezető tisztségviselő – a társasággal kötött megállapodása szerint – megbízási jogviszonyban vagy munkaviszonyban láthatja el.
- (6) A vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a gazdasági társaságnak okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a gazdasági társasággal szemben.
- (7) Ha a gazdasági társaság vezető tisztségviselője e jogviszonyával összefüggésben harmadik személynek kárt okoz, a károsulttal szemben a vezető tisztségviselő a gazdasági társasággal egyetemlegesen felel.
- (8) Ha a gazdasági társaság alapítója vagy taggyűlése vagy közgyűlése (legfőbb szerve) a vezető tisztségviselő kérésére a beszámoló elfogadásával egyidejűleg az előző üzleti évben kifejtett ügyvezetési tevékenység megfelelőségét megállapító felmentvényt ad, a gazdasági társaság a vezető tisztségviselő ellen akkor léphet fel az ügyvezetési kötelezettségek megsértésére alapozott kártérítési igényvel, ha a felmentvény megadásának alapjául szolgáló tények vagy adatok valótlanok vagy hiányosak voltak.
- (9) Ha a vezető tisztségviselői jogviszony két egymást követő, beszámolóval foglalkozó ülés között megszűnik, a vezető tisztségviselő kérheti, hogy a legfőbb szerv következő ülésén döntsön a felmentvény kiadásáról.
- (10) A gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése után a társaság vezető tisztségviselőivel szembeni kártérítési igényt – a társaság nyilvántartásból való törlésétől számított egyéves jogvesztő határidőn belül – a törlés időpontjában tagsági jogviszonyban állók érvényesíthetik. A tag a kártérítési igényt a társaság megszűnésekor felosztott vagyontól őt megillető rész arányában érvényesítheti.
- (11) Ha a gazdasági társaság jogutód nélkül megszűnik, a hitelezők kielégítetlen követelésük erejéig kártérítési igényt érvényesíthetnek a társaság vezető tisztségviselőivel szemben a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályai szerint, ha a vezető tisztségviselő

a társaság fizetéseképtelenségével fenyegető helyzet beállta után a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. Ez a rendelkezés végelszámolással történő megszűnés esetén nem alkalmazható.

(12) A vezető tisztségviselő – a nyilvánosan működő részvénytársaság részvénye kivételével – nem szerezhets társasági részesedést, és nem lehet vezető tisztségviselő olyan gazdasági társaságban, amely ftevékenységként ugyanolyan gazdasági tevékenységet folytat, mint az a társaság, amelyben vezető tisztségviselő. Ha a vezető tisztségviselő új vezető tisztségviselői megbízást fogad el, a tisztség elfogadásától számított tizenöt napon belül köteles e tényről értesíteni azokat a társaságokat, ahol már vezető tisztségviselő vagy felügyelőbizottsági tag.

(13) A vezető tisztségviselő és hozzátartozója – a mindennapi élet szokásos ügyletei kivételével – nem köthet saját nevében vagy saját javára a gazdasági társaság ftevékenysége körébe tartozó szerződéseket.

(14) A gazdasági társaságok vezető tisztségviselőinek és felügyelőbizottsági tagjainak díjazását a gazdasági főigazgató javaslatára a Tulajdonosi Tanács véleményének meghallgatása mellett a rektor határozza meg. Díjazás alatt, mind a rendes, mind az esetlegesen adható rendkívüli díjazást (bónusz) is érteni kell.

(15) A vezető tisztségviselők ösztönzési rendszerének irányelveit, a vezető tisztségviselők részére esetlegesen fizethető éves bónusz fizetésének feltételeit és a bónusz mértékét a gazdasági főigazgató javaslatára a Tulajdonosi Tanács véleményének meghallgatása mellett a rektor határozza meg.

7.§

A gazdasági társaságok könyvvizsgálójára vonatkozó szabályok

(1) Az alapító vagy taggyűlés vagy közgyűlés (legfőbb szerv) által választott állandó könyvvizsgáló feladata, hogy a könyvvizsgálatot szabályszerűen elvégezze, és ennek alapján független könyvvizsgálói jelentésben foglaljon állást arról, hogy a gazdasági társaság beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak és megbízható, valós képet ad-e a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, működésének gazdasági eredményeiről.

(2) Az állandó könyvvizsgáló a könyvvizsgálói nyilvántartásban szereplő egyéni könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég lehet. Ha könyvvizsgáló cég látja el a könyvvizsgálói feladatokat, ki kell jelölnie azt a személyt, aki a könyvvizsgálatot személyében végzi.

(3) Nem lehet állandó könyvvizsgáló a gazdasági társaság tagja, vezető tisztségviselője, felügyelőbizottsági tagja és e személyek hozzátartozója. Nem lehet állandó könyvvizsgáló a társaság munkavállalója e jogviszonya fennállása idején, és annak megszűnése után három évig.

(4) Az első állandó könyvvizsgálót a létesítő okiratban kell kijelölni, ezt követően a könyvvizsgálót a társaság legfőbb szerve választja. A könyvvizsgálóval a megbízási szerződést – a legfőbb szerv által meghatározott feltételekkel és díjazás mellett – az ügyvezetés a kijelölést vagy választást követő kilencven napon belül köti meg. Ha a szerződés megkötésére e határidőn belül nem kerül sor, a legfőbb szerv köteles új könyvvizsgálót választani.

(5) Az állandó könyvvizsgálót határozott időre, legfeljebb öt évre lehet megválasztani. Az állandó könyvvizsgáló megbízásának időtartama nem lehet rövidebb, mint a legfőbb szerv által történt megválasztásától a következő beszámolót elfogadó ülésig terjedő időszak.

8.§

A hasznosító vállalkozásokra vonatkozó külön rendelkezések

(1) Hasznosító vállalkozás a költségvetési kutatóhelyen létrejött szellemi alkotások üzleti hasznosítása céljából az ilyen kutatóhely által alapított, illetve részvételével vagy részesedésével működő gazdasági társaság.

(2) Amennyiben az Egyetem szellemi alkotás jogosultja, azt nem pénzbeli hozzájárulásként gazdasági társaság tulajdonába adhatja, a szellemi alkotás üzleti célú hasznosítása céljából hasznosító vállalkozást hozhat létre.

(3) Az Egyetem hasznosító vállalkozásba pénzbeli hozzájárulást csak akkor teljesíthet, ha az egy naptári évben összesen teljesített pénzbeli hozzájárulások összege nem haladja meg az Egyetem előző évi költségvetési beszámolójában kimutatott vállalkozási tevékenység eredményének ötven százalékát.

(4) Határozott időre alapított hasznosító vállalkozás három évnél rövidebb időre nem hozható létre. Az Egyetem olyan határozott időre létrejött hasznosító vállalkozásban, amelyet három évnél rövidebb időre alapítottak, tagsági jogviszonyt nem létesíthet, részesedést nem szerezhet.

(5) A hasznosító vállalkozás létesítő okirata nem írhat elő pótbefizetési kötelezettséget a résztvevő költségvetési szerv terhére.

(6) Az Egyetem a hasznosító vállalkozásban fennálló tagsági viszonyát, illetve részesedését csak az azt megtestesítő vagyoni jogok értékének könyvvizsgáló általi megállapítását követően, és legalább a megállapított értéken történő visszerhes átruházással szüntetheti meg vagy csökkentheti.

(7) A hasznosító vállalkozás alapítására vonatkozóan egyebekben az intézményi társaságra vonatkozó szabályok az irányadók.

9.§.

Beszámoltatás

(1) Az egyetemi részesedéssel működő gazdálkodó szervezetek évente kétszer a Tulajdonosi Tanácsnak és évente egyszer a Szenátusnak beszámolnak tevékenységükről, valamint javaslatot tesznek a következő évi üzleti tervükre.

(2) A Tulajdonosi Tanácsa javaslatára a Szenátus hoz döntést az elé terjesztett ügyekben (beszámolók, üzleti tervek elfogadása, stb.).

10.§.

Monitoring

(1) Az Egyetem, mint tulajdonos a folyamatos kapcsolattartást a gazdasági főigazgató által kijelölt közalkalmazotton keresztül érvényesíti. Feladatai:

- kapcsolattartás a gazdálkodó szervezetek vezetőivel,
- probléma, kérés jelzése a gazdasági főigazgatón keresztül a rektor felé,
- Tulajdonosi Tanács ülések előkészítése, megszervezése, azon jegyzőkönyv vezetése,
- pénzügyi és szakmai beszámolók bekérése,
- írásos előterjesztések előkészítése a Szenátus üléseire.

11.§.

Nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség

(1) Az Egyetem részesedésével létrejövő gazdasági társaságokról, azok adatairól és az adatokban bekövetkező változásokról az Egyetemen nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás vezetése a Gazdasági Főigazgatóság feladata.

(2) Az Ávr. 157. §-a alapján az Egyetemet terhelő beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése érdekében az intézményi társaság vezető tisztségviselője a számviteli törvény szerinti éves mérleg-beszámolót köteles minden év március 20. napjáig az Egyetem rendelkezésére bocsátani.

(3) Az intézményi társaságok kötelesek az Egyetem előző évi költségvetésének végrehajtásáról szóló beszámoló elkészítéséhez adatokat szolgáltatni. Az adatszolgáltatás körében a gazdasági társaságok kötelesek beszámolni tevékenységükről, annak eredményességéről, a gazdálkodás helyzetéről, az Egyetemet illető osztalék mértékéről és kötelesek megküldeni a mérlegbeszámolót.

12.§.

Összeférhetetlenség

(1) Az Egyetemen magasabb vezetői és a vezetői megbízással rendelkezők, valamint ezek közeli hozzátartozói nem tölthetnek be vezető tisztségviselői feladatot, nem lehetnek tagjai a felügyelő bizottságnak és nem láthatnak el könyvvizsgálói feladatot olyan intézményi társaságban, amelyet az Egyetem hozott létre, vagy amelyben részesedéssel rendelkeznek.

(2) A gazdasági társaság vezető tisztségviselőire, felügyelőbizottsági tagjaira és könyvvizsgálójára nézve a Ptk-ban foglalt összeférhetlenségi szabályok megfelelően irányadók.

13.§

A gazdálkodó szervezetek megszűnése

(1) Az egyetem által alapított vagy részvételével működő gazdálkodó szervezetek megszüntetését a Tulajdonosi Tanács véleményezi, javaslata alapján írásos előterjesztés készül, amelyről a Szenátus dönt.

(2) A gazdálkodó szervezetek megszüntethetők:

- jogutód nélkül
- vagy jogutóddal.

14.§.

Záró és hatályba léptető rendelkezések

(1) Ezen szabályzatot a Szenátus 129/2014. (IX. 25.) sz. határozatával fogadta el, rendelkezései a Szenátus általi elfogadás napjával lépnek hatályba.

Budapest, 2014. szeptember 25.

Dr. Szél Ágoston
rektor

